

Debrecen 1906 1906

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECZENI FUGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Helyben: Félévre 6 K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9 " " 450 "

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos.

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

— Egyes szám ára 4 fillér. —

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Placz-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

A magyar országgyűlés szombaton jóvátette azt a bűnét, amelyvel százkilencvenegy évvel ezelőtt önmagát bélyegszte meg. Wekerle Sándor miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztet az országgyűlés elé, amelyvel az 1715-ben hozott XIX. törvénycikk 2. és 3. paragrafusát megsemmisítik.

Mire a dicső fejedelem hamvai Orcovánál átlépi a haza határait, ez a törvényjavaslat törvénynyé válik. Rákóczi Ferenc nem hazaáruló többé. A magyarság millióinak szívében eddig sem volt az. Legszentebb honfiúi emlékeink szentegyházában élt mindenkoron, oltár volt Rákóczi neve, ahova a hazaszeretet saruit leveleve zárándokolt el. A mindenség összes törvénykönyvei sem homályosíthatták volna el azt a dicsfényt, amely a kurucvilág legfőbb szabadságharcosának homlokára fonódik. De azért szégyenbélyeg volt az a törvény, amelyet százkilencvenegy évvel ezelőtt saját homlokára sütött a magyar.

Ezt a szégyenfoltot törli most le a magyar nemzet. A miniszterelnök a király beleegyezésével egy szörnyű eltévelyedést tesz jóvá. A nemzet akarata és a király bölcsesége ledöntötte elmúlt viharos századoknak a jelenbe átnyult lealázó emlékkövét. Hiszen az a kor már a múlté, a történelemmé. Századok tisztító tüze leolvastott róla mindent, ami az egyénre valamikor fájdalmas lehetett. Az egykori nemes fejedelem arculata ma már a magyar király gondolatvilágába is eltorzítás nélkül vonulhat be.

A szégyentörvény eltörlése pedig egyes és szükségszerű feltétele a fejedelem hazatérésének. Rákóczi nem pihenhet meg annak az országnak a földjében, amely országnak törvénykönyve hazaárulónak bélyegzi. E javaslatnak benyújtása abban a pillanatban elkerülhetlenné vált, amikor a király a hamvak hazaszállításához hozzájárulását adta. E kettő egyrűs nélkül el sem gondolható, nem gondolható el újabb megálátatás és megszegényülés nélkül. Ez a javaslat tehát nem vívmány. Kevesebbet a kormány nem is tehetett.

Mindamellet hazafias örömmel és igazi megnyugvással vesz tudomást a nemzet a milliók szívében olthatatlan lángal égő vágyak teljesüléséről. A kassai dóm fejedelmi lakójának utolsó vándorutját keserűség és pironkodás nélkül ünnepelhetjük. Október utolsó napjai örömmünnepei lesznek a nemzetnek. Az

a számkivetett és árulónak bélyegzett szent halott két évszázadon keresztül válasszalként állott a korona és nemzet között. Ez a válasszal a király bölcsességéből most leomlott. Romjaiból a fokozott nemzeti önértet és a korona iránti vonzalom virágai fakadnak.

Az évszázados ellentétek egy pontban kiegyenlítődték. Mennyi nemzeti erényre és türelemre, mennyi királyi belátásra lesz még szükség a jövőben, hogy teljes harmónia uralkodjék nemzet és korona között.

A főiskola pénteki Rákóczi ünnepélye valóban impozáns volt. Az ünnepi műsor keretében megnyilatkozott a nagy fejedelem iránti kegyelet. Csupán egyetlen szám zavarta meg az ünnep stilszerűségét: Lónyai Piroska a debreceni színház tagjának éneke. A művész úgy látszik nem volt tisztába azzal, hogy Rákóczi emlékének szánt ünnepélyen „Pierette” dalt énekelni legalább is nem illik. Mennyi sok szép Kuruc dal van, amelyet a közönség sokkal szívesebben hallgatott volna, mint a legkevésbé sem stilszerű chausant. A rendező ifjúságnak kötelessége lett volna erre figyelmeztetni a művésznőt, aki ily fajta figyelmeztetés után bizonyára nem követte volna el azt a hogy is mondjuk csak, tapintatlanságot. Hisz emlékezünk még arra, amikor három év előtt ugyancsak egy Rákóczi ünnepélyen Felhő Rózsi a „Zimberi zombori szép asszony” című duhaj nótát adta be az ünneplő közönségnek.

Végkép letűnt . . .

Irta: Bakonyi Samu.

Tárgyához méltó ünnepies magatartással fogadta a képviselőház II. Rákóczi Ferenc fejedelem és bujdosó társai emlékére szóló törvényjavaslat előterjesztését. Az a tiszteletnyilvánítás, amely ebben a magatartásban kifejezésre jutott, nemesak a magyar lélek mélységes kegyeletét jelenti, de arról is tanuságot tesz, hogy a nemzet képviselői átértékelték a pillanatnak minden egyéb szempont fölé emelkedő történelmi jelentőségét. Mert a magyar nemzet vérell, könnyel és gyászszal tele történelmének bus szelleme szólalt meg néma megilletődésünkben. És a miniszterelnök szavainak befejeztével felhangzó éljen és tapsriadalban is ott rezgett a mi bánatos multunk engesz-

telődése. Ez a pár örökre emlékezetes perc történelmi igazságszolgáltatás fontos diadalát hirdette a sokat szenvedett magyarnak.

A törvényjavaslat szerkezete és tartalma is ezen igazságszolgáltatás magasztos munkáját teljesíti. A rendes törvényszövegezés módszerétől eltérőleg, újabbkori legfontosabb törvényeink szerkesztésének példáját követve, a rendelkezéseket tartalmazó egyes szakaszokat megelőzőleg ünnepies bevezetéssel kezdődik. A nagy jóvátételt tartalmazó, egy önmagáról, a nemzeti ideálokról és a haza leghivebb fiainak örök időkre szóló érdemeiről megkezdett törvényhozás gyáva szolgálkúségének égbekiáltó bűnét kiengesztelő törvény kezdő sorai olyan kijelentést tartalmaznak, amely a multnak keserűségeiről szólva, a jövőnek legszebb reménységével deríti fel annyi csalódásban elkomorodott lelkünket. Oh, vajha ez a bevezetés valóban egy vidámabb, boldogabb kor kezdetét jelentené!

Nagy cselekedet van ebben a pár sornyi bevezetésben. Egy hatalmas uralkodóház feje szól ebben a nemzet szívéhez és szavait a történelem igazságaihoz meríti. Attól az érzéstől áthatva, hogy az elődeire hosszú századokon át súlyosan nehezedett ellentétek és félreértések ma már egy végkép letűnt korszak emlékeit képezik . . . ! A történelem beszél így a jövőnek. A király maga mondja el, hogy elődeit a nemzettől súlyos ellentétek és félreértések választották el és törvénybe iktatja és szent fogadalmat tesz rá, hogy ezek immár csak egy végkép letűnt korszak emlékei amelyek vissza nem térhetnek és meg nem ujlhatnak.

Ezek a királyi szavak, amelyek egy nemzetét megértő fejedelem igazságos ajkára illenek, az elődök szomorú példáját állítják az utódok elé. Csicite mortales . . . ! És a nemzet nem ellenség. Holott a hitszegést az ellenséggel szemben is kegyetlen büntetéssel sújtja az örök igazság. Az elődök pedig négy száz esztendő megrázó tanuságai szerint a nemzettől nyert hatalom erejével sorra megszegték azt a hitet, amelynek az ország alkotmányára és törvényes szabadságára letettek. Hiszen a hazatérő Rákóczit és dicső társait is azért bélye-

legszebben tisztít

Csipke függönyöket

Krabécsi Antal

gőzerőre berendezett ruhafestő és tisztító intézete Debrecen, Széchenyi u. 42.

235-x-9

gezte a most eltörölt törvény felsége-
sen keltek a leigázott és keresztülgazolt
alkotmány védelmére!

Igy keletkeztek az elődökre súlyo-
san nehezedett ellentétek s ezek vol-
tak a „félreértések“. És a Rákóczi-
korszak eseményei mellett maradvá, el-
mondhatjuk, hogy ezek érlelték meg az
ónodi országgyűlés határozatát is. A
törvényjavaslat bevezetésének eme sza-
vai híven fejezik ki a történelmi való-
ságot. Mert valóban ellentét volt a ma-
gyar nemzet önálló állami léte és a
Habsburgi őrbirodalom eszméje között.
Volt? Nem. Ez az ellentét meglesz,
amíg csak az őrbirodalom agyréme
kísért és ha a Rákóczi törvényében tett
királyi kinyilatkoztatás az ellentétek
végeképpen való megszüntetését hirdeti
a hű magyar nemzetnek, ezt az ünne-
pies fogadalmat nem szabad másképp
értenünk, mint az utódokhoz intézett
böles és igazlelkű parancsot, hogy ez
a király- és nemzetrontó bűnös gondolat
soha többé életre ne keljen.

És hosszú századokon át félreérté-
sek választották el a magyar nemzetet
és királyait, akik nem ismerték meg a
mi lelkünket, amelyben egybeforr a
szabadság szerelme és a királyság intéz-
ményéhez való törhetetlen ragaszkodás.
Nem becsülték meg, csak kihasználták,
hogy a korona iránt érzeti tántoritha-
talan hűségünkbe belefoglaltuk a ko-
rona hordozó át. Pedig ez a hűség tar-
totta meg hatalmukat, amelyet elnyo-
másunkra fordítottak. Ha megértették
és megbecsülték volna, hatalmuk na-
gyobb és a nemzet szabadsága teljes
maradt volna. Az elődök gyászos téve-
déseire rámutató királyi intelem arra
terítja az utódokat, hogy hatalmukat a
hű Magyarország üdvében kell keres-
niök. A félreértések csak úgy temet-
hetők az örök feledés sirjába, ha meg-
értik, hogy a magyar nemzet állami

függetlensége a Habsburgok trónjának
egyedüli szilárd biztosítóka.

Engesztel, tanít és rendelkezik a
királynak a nemzettel egyező akarata.
Hatalmat és szabadságot, a király és a
nemzet boldogságát a messze jövődöbe
hirdető harsány harangszó csendül meg
e felséges szavakban, amely az élöket
Istennek tetsző buzgó munkára hívja,
elsíratja szent kegyelettel a dicső ha-
lottakkat és megtöri a haza és királyi
ház üdvére törő villámokat. Hallgatjuk
és áhitattal zárjuk szivünkbe a magas-
tos szöveget és kérjük a nemzetek min-
denható Urát, a királyok örökkévaló
Királyát: véssé lelkébe az utódoknak,
hogy sohase törjön fel többé az ő igaz-
ságának trónusához Rákóczi keserve,
maradjon egy végkép letűnt korszak
emléke és igazán „soha“ ne keljen
ismételniük, hogy „Reerudescunt“!...

A vasutasok helyzete.

A megélhetés nagy és mindinkább
súlyosodó problémája már évek óta ott kísért
a vasuti alkalmazottak tűzhelye körül. Tisza
István kormányrendelettel próbálta el-
csillítani a vasutasok elégedetlenségét. Se-
hogyan sikerült. Az éhező gyomrot nem
lehet megfélemlíteni a legszigorubb rende-
lettel sem. Amikor két év előtt egyszerre
megállt, megdermedt az élet az országot be-
hálózó összes vasvonslokon, a „vaskéz“ ön-
fejű embere próbamegmozgósítást rendelt el,
mely fegyvert nyomott a vasutas kezébe s
így állította szolgálatba. Az éhség ideig-
óráig elhallgathat a fegyveres beavatkozásá-
tól, de nem lakik jól tőle s mentől később,
annál hathatósabban követeli a megélhetés
feltételeit.

Különös eset a vasutasoké a mai bér-
megzalmos világban, midőn azok, kik az
ijesztő mérvben fokozódó drágaságnak fő
okozóját, a forgalmat szolgálják, a végered-
ményben maguknak nehezítik az életet s
mentől buzgóbban s gyümölcsözőbben dol-
goznak, annál válságosabbá tessék életüket
azon intézmény, melynek érdekében fá-
radnak.

A két év előtt lezajlott mozgalom föl-
tárta az egész kérdés sötét háttérét, a mun-
kával való túlterhelést, a silány díjazást és
az önkény uralmát. Egészen véve ezek el-
len kívánnak az alkalmazottak a rendke-
zésükre álló eszközökkel védekezni s a nagy
kiszívás, mely a megengedett határok kö-
zött folytatott — jogos önvédelmet mindig a
legnagyobb rokonszenvenvel kíséri, bizonynyal
most sem fog azzal a vasutasoktól elfor-
dulni.

A vasutasok mozgalma a nagy sztrájk
elnyomatása óta egy pillanatig sem szü-
nelt és csak természetes, hogy most, a koa-
lició kormányrajutásával jelentkezik. Parla-
mentáris kormányformával bíró államszerve-
zetben, ha gyökeres csere áll be a hatalom
kezelésében, sok olyan érdek követel kielé-
gítést, mely az előbbi rezsimben politikai,
vagy egyéb okok miatt a háttérben maradt.
A vasutasok ügye nem is annyira érdek,
mint inkább sérelem volt, aminek nyomozás-
váltat senki sem hirdeti hangosabban, mint
azok a férfiak, akik most kormányon
vannak.

A legutolsó két választás alatt a mai
parlament többség minden pártja előtt szent
ügy volt a vasutasok ügye. Akkor szívet és
lelketrázó volt az a méltánytalanság, mely-
lyel az állam e derék tisztviselő sereggel
szemben elkövet. Akkor gonoszlelkű munka-
uzsorás volt a kormány, mely hogy azóta
megbukott, abban bizonyára jelentékeny ré-
szük volt a vasutasoknak és a velük rokon-
szenvező nagy állami tisztviselői karnak.

Akkor az ígéretek korszaka virágzott,
akkor szívérványt feszítettek a mennybolto-
zatra negyvenezzer szavazó polgár remé-
nyeiből.

Ezen ígéréteknél a beváltását várja
most a tisztviselői kar azon része, mely a
vasutak körül végzi fáradságos munkáját.

Az ígéretek beváltása elől nem lehet
s nem is szabad kitérni a kormánynak. A
vasutasok szomorú helyzetét gyökeresen meg-
keli változtatni. Nem politikai, de gazdasági
okok tessék ezt parancsolóvá, mert a vasu-
tasok szorgos kezében van letéve tulajdon-
képpen az ország ipari, gazdasági és keres-
kedelmi életének legnagyobb mozgató ereje.
Ha ez az erő ellankad, kifárad, ha ezt az
erőt az elkeseredéssel téltlenségre kárhoztat-
ják, úgy ennek a kárát az ország közönsége
sinyli csak meg.

A vasutasok kívánságai a mai nehéz

Rákóczi ezrede.

Irtá és a Debreceni Collégium Joghallgató Ifjusága-
nak 1906. október 19-én rendezett Rákóczi ünnepé-
lyén felolvasta: dr. Varga Lajos.

Ünnepre készül a nemzet! Egyenként
előjönnek a kuruc menték, bontogatjuk már
a „pro patriá et libertate“ feliratu lobogós
harci zászlókat, fényesítjük a labanc véráz-
tatta ősi kardokat, a sarkantyú pengése
gyönyörűen harmonizál a Rákóczi-kesergő-
nek szívetlöpő dallamaival, asszonyaink, leá-
nyaink leszedik a mezőknek, virágos ker-
teknek virágait, fogadjuk illő diszszel, pom-
pával, a haza szerető szívek igaz melegé-
vel a 2. század óta hontalan nemzeti hő-
söket!

Ez ünnepélyes hangulatot ne zavarja
semmi visszavonás, legyen béke mindnyá-
junk szívében és e szent hamvak előtt állva,
ifju barátim, nemes tanuló ifjuság és m. t.
közönség! erősítsük lelkünket nemzetünk
boldogulásának szent ügyéért. Idézzük em-
lékezetünkbe II. Rákóczi Ferenc és korának
történelmét és merítsük belőle azt a későbbi
történelem által is igazolt igazságot, hogy a
magyar nemzet a nemzetek kerek asztalánál
jó barátokra igen, de a veszélyben segítő
társakra soha sem számíthat ez időben.
Váljék vérünkbe történelmünknek az a ta-
nusága, hogy nekünk ha itt az ezer év óta
megtartott földterületen élni és egy új ez-
redévet megérni akarunk: saját erőnkre kell
és senkire másra nem szabad számítanunk.
Önmagunk legyünk saját szövetségeseink!
A magyarok letene csak úgy segít rajtunk,
ha magunk erejéből akarunk élni. Az a ro-
kontalan magyar nép trónokat állított, tró-

nokat megvédelmezett az összeomlástól,
egyedül magára saját erejére hagyatva volt
örálló kapusa az európai civilizációnak a
keleti veszedelemmel szemben és hosszan
tartott ez az idő, a míg egyik kezével az
Európára mért csapásokat kellett felfognia,
másik kezével ősi alkotmányát kellett meg-
védelmeznie ép azokkal szemben, a kik neki
a királyi trónért a török elleni védelmet
ígérték ellenszolgáltatás képen. És ily tör-
ténelmi erényekért jutalma az elnyomatás
kiszípolozás volt. És hiába történt kísérlet
ennek a mostoha sorsnak megszüntetése el-
len, hiába történik Boockay István dicső-
sége felkelése és ennek ismétlődése Bethlen
Gábor és I. Rákóczy György lobogói alatt
és hiába ontják vérüket a nemes kurucok, a
névtelen főlístenek dicsősége is mintha csak
a régi vitézségnek elmuló pirkadása lett
volna: a nemzet legigazabb törekvéseinek
mindig ugyanaz lett a vége: a bilincs, az-
zal a különbséggel mégis, hogy a bilincs
hol tágabbra, hol szűkebbre szorított, hol
aranyból, hol pedig vasból kovácsoltott.

És a dicső küzdelmekben az általunk
védett Európa művelt nemzetei részéről min-
dig csak a platonikus rokonszenven jutott
osztályrészünk gyanánt. Ez a platonikus
rokonszenven soha sem tudott a tetteknek kéz-
zel fogható valósággá érlelődni, sőt a mint
az idegen nemzetek és államfők érdeke egy-
kívánta: ez a platonikus rokonszenven egy-
szerűen megfagyott; ütő kártyának, ilyesztő
mumusnak mindig jó volt a magyar Európa
koronás főinek kezében, de a midőn tettekre
került volna a sor: a magyar mindig egye-
dül találta magát. És osalódik, a ki azt hiszi,
hogy nemzetünket nem fenyegeti többé a

megsemmítésnek legkomolyabb veszedelme.
A csak tegnap multnak történelme szomor-
uan megcáfolja e jóhiszemű feltevést. A
magyar nemzetnek ma ép úgy talpon állva
és készen kell lenni a multból visszajáró
kísértetek ellen, mint Rákóczi és Kossuth
Lajos idejében. És mint akkor, úgy most is
csak saját erőnkbe bízhatunk, csak saját
karjainknak ereje lehet a mi legigazabb szó-
vetségesünk.

Nagy erényei mellett nagy hibája a
magyarnak a könnyen feledés. Az ellen-
ségnek megbocsátás: igaz, a legszebb em-
beri erény, de a halálos ellenség merény-
letének elfeledése oly vétkező könyelműség,
mely nem maradhat szomorú következmé-
nyek nélkül. II. Rákóczi Ferenc és Kossuth
Lajos nem felejtettek, inkább választották a
hontalanságnak sós könnyekkel áztatott kö-
nyerét, mintsem felejtve az ellentéteket, a
méltóságot a kinttintést, a földi javaknak
halmazát, elfogadhatták volna. Ok a nemzeti
igazságot oszthatatlan egészenek s olyan köz-
kincsnek tekintették és vallották, mely alku
tárgya soha sem lehet, mely az utódokra a
maga teljességében átszállítandó. E miatt
nem kellett magasztos személyüknek a ha-
talmom részéről feikínált semmiféle kedvezés,
kinttintés, becsület sem méltóság, ezért vol-
tak készek inkább kibujdosni, hogy sem az
ő eszméiknek és ezzel a nemzet igazságának
sárba taposói előtt fejet hajtsanak.

Tisztelt hallgatóim! Nemes tanuló if-
juság!

En azt hiszem, hogy hű reménység
és kába önámítás azt remélni, hogy politi-
kai viszonyaink abban a határozott nemzeti
irányban fognak fejlődni, mely irányban való

megélhetés hullámzásából nyerik az erőt Nincs azokban semmi túlzás, az elfajulásnak az árnyéka távol áll tőlük teljesen. Epp ezért bírnak mindenfelé a közönség rokonszenvét.

Igéretek tettek a vasutasoknak és ezek megvalósítását óhajtja ma mindenki már csak azért is, mert megköveteli a közélet komolysága és erkölcsi rendje, melynek meg kell végre cáfolni azt a náluk jó ideje divatosá vált közmondást, hogy: „Az igéret a bolondok pénze”.

Egyház és iskola.

A ref. egyház Rákócziért. Az ev. ref. egyház tegnap délelőtt 10 és fél óraker a ref. egyház tanástermében rendkívüli presbyteri gyűlést tartott. A gyűlésnek egyetlen tárgya Rákóczy Ferenc és Thököly Imre szabadsághősök és társai földi maradványainak hazaszállítása és hazánk földjében való nyugalomra tétele alkalmából a lelkészi kar javaslatának tárgyalása volt.

Kiss Albert lelkész elnök nyitotta meg a gyűlést, szép szavakkal körvonalozván a gyűlés tárgyának magasztos voltát, és kérte a presbitereket, hogy a lelkészi kar javaslatát, a nagy fejedelm és dicső társainak hazaszállítása alkalmával rendezendő örömtünetekre fogadják el.

Somogyi Pál egyházi főjegyző, olvasta fel ezután a lelkészi kar javaslatát. E szerint f. é. okt. hó 30 án reggel 10 óraker lesz az isteni tisztelet az ev. ref. nagytemplomban, melynek műsora a következő:

1. Kezdő ének. 74. dicsőret II. verse.
2. Közének. XC. zsoltár I. és II. verse.
3. Karének. — Előadja a főiskolai énekkar.
4. Imádkozik Könyves Tóth Kálmán lelkész.
5. Karének (Hymnus.) Előadja a főiskolai énekkar.
6. XC. Zsoltár 9-ik verse.

A nagy temetés napjain azaz október hó 28 és 29-én délelőtt fél 12-től 12 óráig,

délután 5 órától fél 6 óráig mind a négy debreceni templomban az összes harangok megszólalnak. Ugyazintén október hó 30-án a nagytemplomban tartott istentisztelet befejezése után szintén egy fél óráig.

Az ev. ref. egyház iskolaszéki elnöke által a debreceni összes elemi iskolák tanítói felhívattak, hogy e hó 29. és 30-án az előadások szüneteljenek, ifjúsági ünnepélyek tartassanak s az ifjúság a nemzet nagyjai iránti kegyeletre buzdítassék. A lelkészi kar javaslatát a presbyterium egyhangulag elfogadta. Majd a javaslatban foglalt intézkedések keresztül vitelével egy szűkebb körű végrehajtó bizottságot választott a presbyterium, melynek tagjai lettek Janey Miklós, Hódy Béla, Márton Imre, B. Nagy János, Harsányi Gusztáv, Szikszay Szabó József és dr. Baecsó Dezső.

Ezután Harsányi Gusztáv törvényszéki bíró terjesztette be javaslatát, mely szerint kívánatos lenne, hogy az egyház a temetésen küldöttségileg képviseltesse magát s koszorút helyezzen a nagy nemzeti hősök koporsójára. — A presbyterium a javaslatot elfogadja s 3 tagú küldöttséget választ a temetésen leendő képviseltetésére. Minthogy azonban a temetést rendező országos bizottságtól felhívást kapott az egyház arra vonatkozólag, hogy koszorút, tekintettel a már eddig küldött koszorúk nagy számára, ne küldjön, hanem e helyett csak néhány szál virágban fejezze ki részvétét. A presbyterium enged e felhívásnak s így koszorút nem helyez a dicső hősök koporsójára, hanem annak árát a majdan felállítandó Rákóczi és Thököly szobrok felállításának hozzájárulására fordítja.

A gyűlés 12 óraker szel véget ért. A rendkívüli presbyteri gyűlés befejezése után a rendes presbyteri gyűlés vette kezdetét.

E gyűlésen a folyó közigazgatási ügyek tárgyalattak a következő sorrendben: Tudomásul vette a presbyterium, hogy a f. évi szeptember 20 án megtartott gyűlésének

jegyzőkönyve szeptember hó 22-én hitelesített. — Liptai József új presbyter feleskötése után néhai Biber József halálával megüresedett egyházmegyei egyháztanácsi bírói tisztre vonatkozólag a presbyterium Vértessy Mór bihariordai lelkészre adta az egyház 10 szavazatát. — Tudomásul vette a gyűlés, hogy a Bocskay István emlékére Debrecenben felállítandó szoborra megajánlott 1000 koronát az elnökség kiutaltványozta. — Szabó József egyházi eljáró 24 évi hű szolgálata után betegsége miatt nyugalomba vonult, s a presbyterium a hű szolgának még 1907. január 1-ig a fizetését megadta, ettől kezdve pedig részére évi 420 korona nyugdíjat megállapított. A reformált tanítótestület elnökévé Csúrka István tanító választott meg. A tarackközi ref. hívek templomépítés iránti segélykérvényére 10 koronát szavazott meg. — Küldöttségnek a tanítói segélyegylet alapszabályainak betérjesztéséről tett jelentését, mivel a módosításokról a jegyzőkönyv nem terjesztett be, a presbyterium visszaadta a küldöttségnek azzal a felhívással, hogy a módosításokra nézve is adjon tájékoztatást. Több apró cseprő folyó ügy elintézése után a gyűlés véget ért.

Tarka históriák.

A kíváncsi finánc.

A falusi ember boldog, ha becsaphatja az adónak éber őreit s ép ezért gyakran töri az esztét azon, hogy némely dolgokat, hogy bírjon várnélkül behozni a városba. Hétágu Gergő amolyan furfangos magyar, afelel törte a fejét, hogy egy tíz literes kis hordó bort mikép csempésszen be a vámon. Gondolt egyet, fölnyergelte a „szürkét”, subát terített magára, felült a lóra s a kis hordót maga alá, a subába rejtette. A vámnál gyanus volt az ember. Rászóltak:

- Mit visz kend?
- Magamat.
- Hát a suba mögött mi van?
- Én vagyok.
- Azt tudjuk. De min ül kend a suba mögött?

magyar társadalomnak szivében élő, folyton növekedő és hallhatatlanság jegyében emelt emlékoszlopa!

Mert II. Rákóczi Ferenc emléket a magyar társadalom is köteles megörökíteni, II. Rákóczi Ferenc nem csupán a politikai szabadságnak hőse, és mártírja, nem csupán a politikai magyar nemzeti eszmének volt leg-hűbb, legigazabb kifejezője, hanem ezen felül II. Rákóczi Ferenc oly ritka és nemes, oly magasztos egyéni tulajdonsággal bírt, a melyeknél fogva nem kor, és faji különbség nélkül minden időkhben minden embernek legeszményibb példányképe lehet, a kit szeretni, tisztelni, becsülni kell. E kiváló egyéni tulajdonságok párosulva a nemes államférfi tulajdonságokkal: alkotják meg II. Rákóczi Ferenc egész egyéniségét, és teszik olyan emberré, a kiken és a ki által a magyar génusz, a magyar szellem a legcsodálatosabb, hogy úgy mondjam Isten sugalta művészi összhanggal megnyilatkozott. Az államférfi, a politikust, a hadvezért, a hazáját szabadságát a számkivettségig forrón szerető hazafit ünnepelje a nemzetnek hivatalos képviselője, állítson neki emléket mindezekért a törvényhozó hatalom, de egyéni kiváló tulajdonságainak kuluszát a társadalomnak kell művelni, és ezen magasztos tulajdonságaiért a társadalom építse éronél maradandóbb emléket, a társadalom gyujtsa meg és élessze soha meg nem szűnő fáradhatatlan munkával emlékezetének oldhatatlan s minden magyarnak szivébe bevilágító fátyláját!

(Folytatjuk.)

fejlődésért Rákóczi és Kossuth oly fenséges küzdelmet folytattak, hiu reménység ez mindaddig, míg maga az egész magyar társadalomnak gondolkozása, jelleme, minden életnyilvánulása ezt a nemzeti irányzatot a legmagasabb körökig, s a legszélesebb alapon elő nem készíti. A magyar társadalomnak kell előbb a megalkuvást nem ismerő nemzeti szellemet megteremteni és istápolni. És ha egy alkotmányunk elleni vakmerő hatalmi tulkapás sorakoztatja is a nemzet hű fiait az alkotmány védelmére, és ha látjuk is azt, hogy a politikai haladás ennek nyomán a nemzeti politika szellemében történik: mindez csak ideiglenesség, a szalmalángoknak magára csapdosása mindaddig, a míg a társadalom a maga nemzeti lelkével, szellemével nem lesz képes élesíteni, lobogtatni ezt a tüzet. Hamarabb kiálszik a szalmaláng a társadalom nélkül, hamarabb véget ér ez a fellobbanás mintsem gondolhatnók, s az eredményt nem látva, nem találva sehol, visszaesünk előbbi tehetetlen állapotunkba, a hatalmi kizsákmányolásnak mártalékává.

A társadalomban kell tehát előkészíteni a nemzeti szellemben való fejlődésnek biztos irányát. A társadalomnak kell husává és vérévé válnia annak a nagy eszmének, hogy a magyar föld a magyaroké, hogy a magyar vérátatta terület csak a magyarnak teremjen gyümölcsöt, hogy ez a sokszor támadott, ellenségeink által sokszor ránk gyujtott hajlék: ez a magyar haza, az a hely, az az otthonunk, melyet a nagy világon e kívül fel nem találhatunk.

Egy következményeiben kiszámíthatatlan horderejű társadalmi munkához kell hozzá fogunk. És ezt a társadalmi munkát kép-

zelhetnők-e kedvezőbb alkalommal, mint épen most, a nagy szabadsághősök hamvának visszaérkezése alkalmával? E társadalmi munka megkezdése és ennyedellen folytatásához kell hogy sarkantyyzon bennünket az a tudat, hogy e hontalanságot szenvedett szabadsághősöknek hamvai szolgaföldben nem nyughatnak, és kezdhethők ezért a nagy társadalmi munkát másként, mint épen II. Rákóczi Ferencnek nevével ajkunkon és a pro patria-at libertate zászlóval kezünkben?

E nagy nemzeti társadalmi munkának legyen mozgóatója, irányítója, a nemzeti átalakulásnak s a magyar nemzet jogainak, szabadságának, társadalmi, gazdasági és politikai függetlenségének és minden téren való haladásunknak, boldogulásunknak legyen egyetlen eszköze: Rákóczi ezrede.

A nemzetnek törvényes képviselője az országgyűlés 2 század mulasztásának helyrehozásával törvénybe igtatja II. Rákóczi Ferencnek és vele hontalanná lett szabadsághősöknek örök érdemeit! Király és nemzet nagy emlék műnek létesítését elhatározzák és meg is valóstítják. De az érdemeket elismerő törvény, de a hősöknek emléket hirdető szobormű nem lesznek azon élő és munkálkodó szervezetek, amelyeknek Rákóczi Ferenc magasztos eszméinek megvalósítására mindenütt, ahol csak hazáját szerető magyar sziv dobog: fáradhatatlanul közremunkálkodni kell. Egy élő, hatalmas szervezetet kell tehát létesíteni, mely maga lesz Rákóczi szellemének letéteményese, az ő eszméinek fáradhatlan harcosa, a Majtényi és Világosi síkon vérbe fulasztott nemzeti szellemnek megvalósítója és ezen kívül II. Rákóczi Ferenc ragyogó egyéniségének a

Hétágu mozgatta a hajuzát és fujt egy nagyot.
 — Hogy min ölök?
 — Igen.
 Röhögött az ember.
 — Hallja az ur, de szemtelen! . . . Még arra is kíváncsi.

A vámor elvörösödött, Hétágu Gergő pedig megcsapkodta a lovat. Bekerült a vámon.

Két magyar király.

A debreceni kir. törvényszék, ő felsége a király nevében felmentette Betyár Pált, aki szándékos emberölés miatt került törvénybe. Az ügyészség megfeleltette. A tábla az elsőfoku bírósági ítélet megváltoztatásával, büntösnek mondta ki Betyár Pált a elítélte ugyancsak ő felsége a király nevében, három évi fegyházra.

Itélet kihirdetésekor Betyár Pál ugyancsak törte a fejét, nem bírja megérteni a dolgot, végre megkérdezi:

— Kérem szeretettel tekintetes bíró ur, melyik király ítélte el engem?

— Hát ő felsége a magyar király . . .

— Csodálom, mert egyszer már felmentett, azóta pedig, isten látja lelkemet, hogy nem vétettem ellene.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Okt. 22. Hátfőn „Nap hőse“ bohózat.

Okt. 23. Kedden „Kis herceg“ operette.

Okt. 24. Szerdán „Csere lányok“ operette. Ujdonság.

Okt. 25. Csütörtökön „Csere lányok“ operette.

Okt. 26. Pénteken „Rabló“ bohózat. Ujdonság.

Okt. 27. Szombaton „Három testőr“ vigjáték.

Okt. 28. Vasárnap délután „Smolen Tóni“ énekes bohózat.

Este: A Rákóczi ünnepély első napja.

Műsorváltozás. A mára hirdetett Lear király tragédia előadása, Deésy Alfréd betegsége miatt elmarad, helyette A nap hőse bohózat kerül színre. Deésy szerepét Rónai Jászka.

Csere leányok. Szerdán 24. éni operette premier lesz a színházban, a mely minden valószínűség szerint nagy sikert fog aratni. A darab főbb szereplői Lónyai Piroška, Főthy Frida, Radó Anna, Vida Ilona, Szakácsné. Főbb szereplők: Sarkady, Arkosy, Bay, Deésy és Szente.

Rákóczi ünnep a színházban. A folyó hó 28, 29. és 30-ára tervezett ünnepi előadások programja már teljesen össze van állítva, úgy, hogy már a színpadi próbák is megkezdődtek. Az ünnepi előadásokon a társulat legnagyobb része részt vesz.

A rabló vigjáték 3 felvonásban, pénteken a hó 26-ikán kerül színre először. Az ujdonságra serényen készülnek a színházban.

Színházi hír Zilahy Gyula színigazgató hosszas keresés után ma szerződötetett egy cellistát ki már ma este meg is kezdi működését a zenekarban, így tehát a sokat emlegetett cellista ügy is rendezve van.

Helyi szerző műve a debreceni színházban. Könyves Tóth Kálmán református lelkész „Rabló“ című darabja kerül szombaton este színre a városi színházban. A darab elé nagy érdeklődéssel néz a közönség és minden valószínűség szerint zsufoolt háznézi végig K. Tóth Kálmán darabját. A darabban a társulat egész vigjátéki személyzete játszik amely elég garancia arra nézve, hogy az amugy is kiváló alkotást siker koronázza.

HIREK.

Rákóczi ünnepélyek.

Felhívás Debrecen város hazafias közönségéhez.

Rohamosan leperagnek annak a keserves két századnak utolsó napjai és órái, a mely alatt nemzeti szabadságunknak hősei számkivette idegen földben porladtak.

Diadalmas visszatérésük a nemzeti szabadság eszméjének feltámadása, egy nemzeti husvét ünnep, melyet méltó áhitattal, a hazaszerető szívnek melegével kell megünnepelnie minden magyarnak.

Az Orsova—Budapest—Kassa—Kézsmárki utvonala a nemzeti eszme diadalmas osatáin győzelmi babérral koszoruzott hőseknek diadalutja leendő, a hol egy ünnepelőbe öltözött nemzet hullatja két keserves századon át elfojtott örömkönnyeit a hősek visszatérte felett.

De kell, hogy hazánknak ezen a diadal uton kívül eső minden városában, minden falujában, félreeső pusztákon, magános tanyaikon is megrezdüljön a nemzeti örömezetnek hurja a magyar szivekben, hogy legalább a diadalmas hazatérésnek napján egy gondolat, egy érzelem hassa át mindnyájunknak szívét és elméjét.

A nemzeti szabadságnak fenséges gondolata és nemzeti nagyjainak szent hamvai iránti honfiai és honleányi kegyeleinek magasztos érzelme.

Minden magyar egyesüljön e napokon e gondolatban és ebben az érzelemben.

Tartsunk mindenütt Rákóczi ünnepet azon a napon, amelyen a szent hamvak, visszaadtnak annak a magyar földnek melynek szabadságáért, polgáraink jóllétéért, ők a diósok vérüket ontották és hontalanságot szenvedtek.

Méltassuk a hősek szent hamvainak visszatérését az esemény nagy jelentőségének megfelelő igazsággal és ünnepélyességgel, hogy minden magyar, s kit e föld hord és egével betakar: tudja és érezze, mivel tartozik a hőseknek, mivel tartozik hazájának.

A hősek diadalmas visszatérésének örömeire gyujtsunk örömtüzeket béreken, mezőkön, bizony mondom, hogy e lángnyelvökben szívünknek hazaszerető érzelméi lobogjanak a csillagos égboltozatig.

Világítsuk ki a palotáknak és kunyhóknak ablakait, bizony mondom, hogy a hazatérő hősek lelkének világossága fog ragyogni házi tűzhelyeinken.

Lobogózzuk fel házainkat a magyar szabadság anyai hősenek vértől pirosító zászlóival.

Még van egy kevés időnk. Debrecen város hazafias közönségének ki kell vennie a maga részét a hősek hamvainak temetési ünnepélyéből. Sőt e város művelt lelkes és hazafias közönségének elül kell járnia példát mutatólag abban, hogy azokat a nemzeti eszméket, melyekért a visszatérő hősek számkivetteit szünetelték: szívébe zárta, magáénak vallja, azoknak ledönthetetlen oltári állít szívében és példát mutatni abban, hogy mily igaz kegyelettel és becsüléssel viseltetik nemzetünk nagyjai iránt.

Üljön össze a nemes városi tanács, készüldjék a város hazafias közönsége, szervezzen Rákóczi ünnepélyt rendező bizottságot, mely bizottság a késő utódok előtt is tegye emlékeztetéssé a hősek szent hamvainak diadalmas visszatérését.

Hallgatag magatartásunk rüt hálátlanágunknak, házi tűzhelyeinknek sötétsége önzésünknek és a nagy eszmék iránti érzéketlenségünknek lesznek kiáltó bizonyítékai. Hazafias ünnepi felbuzdulásunk ellenben világitó fátylaként jövőnknek lelki szemeink előtt is vakhomály fedte bizonytalanságát!

Dr. Varga Lajos.

— **Színügyi bizottság ülése.** Debrecen város színügyi bizottsága ma délután 4 órakor a városházán ülést tart. Tárgyalásra kerülnek a színház folyó ügyei.

— **Nyiregyháza a debreceni diákokért.** Megemlékeztünk a debreceni főiskola hallgatóinak azon nemes tervéről, mely szerint gyalogszerrel rándulnak át Kassára, hogy képviseljék a debreceni ifjúságot a nagy fejedelem temetésén. Nyiregyháza polgármestere ma délelőtt telefonon kérdést intézett Végh Gyula redőrkapitányhoz aziránt, hogy mikor érkeznek a diákok Nyiregyháza, mivel a város hatósága ünnepélyes fogadtatásban öhajítja őket részesíteni.

— **Thaly Kálmán újabb török kitüntetése.** A pénteki szelamlík után a szultán kihallgatáson fogadta Ottó követségi tanácsost, magyar osztrák ügyvivőt, aki bemutatta a magyar országos küldöttséget, amely hálafölrítot nyújtott át a szultánnak, a miért megengedte II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hazaszállítását. A szultán igen kegyesen fogadta a küldöttséget. Ottó követségi tanácsos a Medzsidje rend nagy szalagját, Konza követségi tanácsos a II. osztályu Ozmanje rendet, Thaly Kálmán országgyűlési képviselő és Thallóczy külügyi osztályfő az Ozmanje rend nagyszalagját, Fraknoi püspök és Forster báró a Medzsidje rend nagyszalagját, Thewrewk tanár a I. osztályu Medzsidje rendet és Forster báró fia a III. osztályu Medzsidje rendet kapta.

— **A csendőrök bérmozgalma.** Elvitázhatatlan tény, hogy a közesend, rend és biztonság óreinek nehéz, nagyon nehéz a helyzetük. Ezt mutatja leginkább az a mozgalom, amelyet megindítottak. A magyar kir. csendőrség bér felemelést kér a kormánytól, ami, tekintve a nehéz megélhetési viszonyokat és egyéb körülményeket nem is éppen méltánytalan. Valljuk meg őszintén, hogy ujabban a csendőrök helyzete jóval nehezebb, amióta bérjavítást kaptak. Április hó óta egy egy csendőr naponként 14 fillér béremelést élvez. A csekély javítás fejében megvonták a csendőröktől a 24 órai szolgálat után járó étkezési pótlékot, a följelentési és elfogási díjakat és ezek egy hónapban bizony nem megvetendő összeget tettek ki. Egy csendőrnek jelenleg 2 kor. 20 fillér a fizetése, amelyből akár az óráon van, akár ninesen, 1 koronát levonnak a közös gazdálkodásra. Marad a csendőrnek 1 kor. 20 fillér, amelyből annak dacára, hogy az egy koronát levonják a közös gazdálkodásra (élelmezésre), ha külső szolgálatot teljesít (egy hónap 10—15 nap) élelmeznie kell magát, ami bizony, ha figyelembe vesszük a mostani drágaságot és hogy a csendőrnek rendkívüli nehéz szolgálata folytán jól kell táplálkoznia, szép kis összeget emészt föl. Ismételjük, hogy nem lehet azon csodálkozni, ha a csendőrök mozgolódnak helyzetük javítása céljából, amely még a ruhaáltalány csökkenése révén is rosszabbra fordult. Mint értesülünk a csendőrök a közel jövőben memorandumot terjesztenek fel a kormányhoz, amelyben össze foglalják követeléseiket. A memorandum főpontja természetesen a fizetés felemelés lesz.

— **Anyakönyvi hírek.** A helybeli anyakönyvi hivatalnál a mai nap folyamán a következő haláleseteket, illetve születéseket jelentettek be: a) születések: Apródi Erzsébet ev. ref. Béke Erzsébet róm. kath.

Kovács Ilona ev. ref. Bernáth Erzsébet róm. kath. Vedres Zsuzsanna ev. ref. Békési István ev. ref. Tasnady Nándor ev. ref. Kerekes József István ev. ref. Hvozdovich Károly gör. kath. Bakos Károly ev. ref. Balogh Margit ev. ref. Herschkovits Herman izr. Sebők Ilona róm. kath. Varga János ev. ref. Mikó László Jenő ev. ref. b) halálozások: Erdei Gábor ev. ref. 69 éves, Fehér Eszter ev. ref. 13 napos, Sima Ferenc róm. kath. 53 éves, Nyitrai Dániel ev. ref. 23 éves, Molnár Imre ev. ref. 50 éves, Bernáth Erzsébet róm. kath. 20 óras, Lesedi Zsuzsanna ev. ref. 2 éves, Geiger Sándorné szül. Schwarz Fáni izr. 48 éves.

— **Meghívó.** A csapókerti függetlenségi és 48-as olvasókör folyó hó 28-án fél 3 órakor saját helyiségében másodszeri összehívásra közgyűlést tart, melyre a tagok ez uton hivatalnak meg. A gyűlésen a megjelentek határoznak. Tárgy: Folyó ügyek. Elnökség.

— **Jövöheti bünygyi főtárgyalások.** 1906-ik év október hó 22-én hétfőn. Itélet hirdetések és feleltyitelt ügyek nyilvános tárgyalásai. I. október hó 23-án kedden főtárgyalások. Nánási Ignác ellen, csalás büntette. — Végli Ferenc ellen, lopás büntette. — Csorba Imre ellen, súlyos testisértés büntette. II. október hó 24-én szerdán. Bugyi Károly 2 társa ellen, erőszak büntette. — Bóta József ellen, lopás büntette. — Móricz Miklós ellen, testisértés büntette. — Nagy Imre ellen, lopás büntette. I. október hó 25-én csütörtökön. Szilágyi Gáborné ellen, magán okirat hamisítása büntette. — Kovács Gábor ellen, lopás büntette. — Oláh Károly ellen, lopás büntette. — Zámbo Lajos ellen, csalás büntette. II. október hó 26-án pénteken. Potzik Lidia és társa ellen, — lopás büntette. — Kolozsvári Dezzó ellen, sikkasztás büntette. — Mike Ferencné ellen, lopás büntette. — Szabó Lajosné ellen, erőszak büntette. A Rákóczi ünnepélykegyeletes megtartása szempontjából október hó 27, 28, 29 és 30-ik napjaira kitűzött tárgyalások, mind beszüntetettek felsőbb rendelst folytán.

— **A vasutasok adósságai.** Szerényi József államtitkár — mint értesülünk — negyszabásu tervet dolgozott ki, amely a vasutasok adósságainak konverzácioját célozza. A vasuti alkalmazottak összes adósságát 50—60 millió koronára lehet tenni. Mintegy 9 millió korona erejéig le is van tiltva a vasutasok fizetése. Az államtitkár terve szerint, amelyhez már Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter és dr. Wekerle Sándor pénzügyminiszter is megadták a beleegyezésüket, az adósságok konvertálását vagy egy ujjonon felállítandó bank, vagy a meglevő bankosoportok egyike fogja vállalni. A kormány részben a fizetésekből való levonással (amely azonban mindenki által könnyen elviselhető lesz), részben pedig egyéb intézkedésekkel nyújt a hiteles bankoknak garanciát. Így az elhalálozás esetére életbiztosítás fedezi a kölcsönt, a feyelmi uton elmozdított alkalmazottakért pedig maga az állam vállal felelősséget.

— **A póttartalékosok kártalanításáról** szóló kormányrendelet az utasításokkal együtt ma érkezett le a város polgármesteréhez, aki azt haladék nélkül kiadta a katonaugyosztálynak sürgős elintézés céljából.

— **A korosmázás ellen.** Hevesvármegye törvényhatósági bizottsága a belügy-, pénzügy- és kereskedelemügyi miniszterekhez feliratot intéz egy olyan törvényjavaslat szorgalmazása céljából, amely előírja, hogy a korosmázát vasár- és ünnepnapokon be kell zárni. A felirat abban a szellemben szól, hogy óriási pusztítást vezet a nép egészségében, erkölcsében és gazdaságában a korosmázás és az alkoholizmus. A feliratot szerkesztő vármegye reméli a nemzeti kormánytól, hogy az államkincstár érdekeit félretéve, a nép javait fogja szem előtt tartani. Heves-

vármegye a feliratot ma Debrecen város és Hajdúvármegyének is megküldötte hozzájárulás végett.

— **Kárpitos sztrájk.** A debreceni kárpitos munkások ügyében holnap délután 4 órakor, az iparistület kis tanácstermében a békéltető bizottság ülést tart. Most már remélhető, hogy a már napok óta tartó sztrájk véget ér és ismét békesség lesz a mesterek és segédek között.

— **A debreceni tornaegyesület Kassán.** A D. T. E. ujjászervezése óta versenyről-versenyre bebizonyítja, hogy ugyanazon erővel, melyek addig eredményt felmutatni képtelenek nem voltak, helyes sportnevelés, fejlesztés és vezetéssel diadalt is lehet aratni. Fényesen igazolja ezt debreceni átlétáink kassai szereplése f. hó 21-én, melylyel az egyesület 40 éves multjának történetébe a legfényesebb lapot igtatta. Eredmény a következő: 5-ös sulydó "A" csapat (Mózes, Kovács, dr. Hajnal, Zöld, Pogány) második díjat, 5-ös sulydó "B" csapat (Ormós, Csink Bán, Sz. Futó, (Fényes) harmadik díjjal, Sulydó egyéni versenyben Kovács első, dr. Hajnal harmadik díjat nyertek. 5-ös magasugró csapat (Zöld, Armos, Pogány, Sz. Futó, Fényes) 7295 méterrel, 155 kitűnő átlaggal megnyeri az első díjat, az "M. T. K." és "K. A. C." előtt. Magasugró egyéni versenyben első holt versenyben Zöld és Armos 165 cm.-rel a "M. A. C.", "M. T. K." "K. A. C.", "K. I. Sz. E." magasugrói előtt harmadik Pogány. Kalapácsvetésben Mózes I. 29-81 méterrel második a rikordoz Mudin mögött. Sulyemelésben Vilmos B. 57. emeléssel 8 versenyző előtt első tizenhat emeléssel előzve meg az "M. T. K." ből kikerült másodikat. A "D. T. E." 5 győzelemmel 22 díjat a "M. A. E." ugyanannyi győzelemmel 11 díjat nyert, amely körülmények fényesen igazolják a "D. T. E." kiváló szereplését.

— **Az állami napdíjasok sorsa.** Hír szerint az állami napdíjasok napidiját november elsejétől kezdve felelelik. A minimális napidij azoknak, akik már megkapták a törvényben előirt értesítést, Budapest és Fiumében két korona 50 fillér, a vidéken pedig két korona lesz. Egy-egy miniszteri tárcs kebelében az összes napidijásoknak (az értesítéssel még nem bírókat is ide számítva) legfőbb 40 százaléka kap ilyen minimális napidiját, 30 százalék ellenben Budapest és Fiumében 3 korona, a vidéken 2 korona 50 fillér, 15 százaléka pedig Budapest és Fiumében 4 korona, a vidéken pedig 3 korona 50 fillér napidijban részesül. Három évi szolgálat után az értesítéssel ellátott napidijások magasabb fizetési osztályba lépnek elő, jó magaviselet esetén akkor is, ha a létszám a magasabb osztályban teljes.

— **A végrehajtási eljárás egyszerűsítése.** Ugoesamegye közönsége feliratot intézett a kormányhoz a bírósági végrehajtói intézmény államosításával kapcsolatosan a bírói végrehajtási eljárás egyszerűsítése és olcsóbbá tétele iránt. A felirat kifejti, hogy a törvényhozás útján megoldandó szociálpolitikai feladatok közt kiváló helyet foglal el az igazságszolgáltatás olcsóbbá tétele, valamint az állami alkalmazottak létfenntartásának a biztosítása. A bírósági végrehajtók államosítása olcsóbbá és egyszerűbbé tenné a végrehajtási eljárást, gyökeresen segítene a végrehajtók mai bizonytalan helyzetén és mindezekon felül az államkincstár bevételeit is gyarapítaná. A felirat — melyet Debrecen város és Hajdúvármegye is megküldtek ma — még számos figyelemreméltó újítást ajánl a végrehajtási eljárásban.

— **Rendeletek a lovak kedvezményes vámkezelése ügyében.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter rendeletet adott ki a Németországba szállítandó lovak kedvezményes vámkezelés tárgyában kiadott utasítás módosítása iránt. A módosítások a következők: A hivatalos eljárásnak az állami lótenyészintézetek vagy az állatorvosok székhelyén kell fogantatni.

A hivatalos eljárásért a fél két koronát, ha pedig az eljárás egynél több lóra vonatkozik, azonkívül minden további ló után egy-egy korona illetéket tartozik fizetni. — Ha ezt az eljárást tiszték teljesítik, az díjtalanul történik. — Ha valaki a hivatalos eljárást valamely állami lótenyészintézet vagy m. kir. állatorvos székhelyén kívül óhajta eszközölni, akkor az óhaj, annyiban terjesztendő, amennyiben az illető közeg alkalmaztatása a hivatalos szolgálatnál összegegyeztethető. Ez esetben az illetőnek a fenti illetéken kívül a külső hivatalos működésért járó díjakat is meg kell fizetnie.

x **A legjobb formájú férfi kalapok** 4—6 és 8 koronáért, a legizlésebb selyem nyakkendők már 1 koronától feljebb. A Nyakkendő királynál.

TAVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Elfogadták a Rákóczi törvényjavaslatát.

A mai ülés történelmi nevezetességű volt. II. Rákóczi Ferenc fejedelem és társait megbélyegző törvényt törölték el. Hazájukért és a szabadsággért az idegenben oly sokat szenvedett és az idegenben elhalt hősöknek adott ma méltó elégtételt a magyar törvényhozás. Haza hozzák a nagy hőöket. Ittfognak nyugodni az édes magyarföldben mint hazafiak és nem mint honárulók. Igazi hőökké avatta a mai törvény Rákóczi fejedelmet és társait, kiknek dicső hamvai egy pár nap mulva már itt lesznek közöttünk. Álva, zajos éljenzés közepette fogadta el a Ház igazságügyi bizottság előadója által előterjesztett törvényjavaslatot, amely egy pár nap mulva a király elé kerül szentesítés végett.

A mai ülés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

Alig 100 képviselő volt jelen, a nikior Jueth Gyula házelnök megayította a képviselőház mai ülését. A kormány részéről jelen voltak Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth, Polónyi és Darányi miniszterek. Várady Károly jegyző felolvasta a mult ülés jegyzőkönyvét. Majd az elnöki előterjesztésre került a sor, melyek után Bizony Ákos az igazságügyi bizottság előadója gyönyörű beszéd keretében terjesztette a Ház elé a Rákóczi törvényjavaslatot és elfogadásra ajánlotta. A képviselőház felállva élénk éljenzéssel fogadta el a javaslatot. A javaslatot holnap harmadszor olvassák fel a Házban és azután átteszik a főrendiházhoz.

Az ipartörvény reviziojának javaslata került most újból vita alá. Langyel Zoltán szól elsőnek a javaslatához. Hosszu beszédben fejtegeti a magyar ipar átramaradottságát, amelyen segíteni az ország első feladatát képezi. Elitéli a főurakat akik irtóznak az ipari pályától és még szükségletüket is külföldről veszik be. Kéri a kormányt hogy cseh és osztrák gyárosoknak ne adjanak subventiót ha már kell idegen gyárost támogatni úgy legyen az az angol és ne az ellenesége osztrák. A horváth képviselők támadásait elitéli és későnek tartja. A horváth miniszternek aki itt ül és nem dolgozik, lenne a hivatása a horváth és magyar barátság istápolása. Langyel elfogadja a javaslatot. (Általános helyeslés taps.) Agrics Péko horvát képviselő és Hodasa Milán nemzetiségi beszélték még a javaslatához, amely után elnök az ülést 2 órakor bezárta.

Goluchowszky lemondott.

Bécs, okt. 22. Goluchowszky Agner külügyminiszter, ma beadta lemondását. — Utódljául Lützov grófot emlegetik. Kombinációba vették Meusdorf londoni nagykövetet és Khuen Híderváry grófot.

Közgazdaság.

A Franck Henr. Fiai cég pótkávégyára Kassán.

Az az öröndetes fejlődési folyamat, a melyet a hazai pótkávéipar az utolsó 18 évben felmutathat, sokféle módon lendítő befolyással volt országunk gazdasági életére. Az ország általános jólétének emelése mellett, mely mindegyik iparág áldásos felvirágozását kíséri, itt különösen a mezőgazdaság kedvező befolyása veendő tekintetbe, a mely új növény, a pótkávégyártáshoz nyersanyagul szükséges "cikória" által a talajnek fokozottabb kibaszálását érte el.

A Franck cég ludwigsburgi törzsházából már régóta üzleti összeköttetést folytat az itteni kereskedővilággal. — Ez, valamint a szives fogadtatás, amelyben gyártmányai Magyarországon és Ausztriában részesültek arra indították a céget, hogy már az 1879. évben Linzben az első gyárat alapította, 1888-ban Kassán létesített gyárat, az 1893. év elején pedig a mostani impozáns fekvésű új kassai gyártelepet építette, ezt 1906-ban kibővítette és ugyanabban az időben: 1893-ban létesült a ságrábi gyár is; 1900-ban pedig Belovárton épült néhány aszaló, a környéken kultivált cikória termelés részére.

Ezen két gyár alapításával a Franck cég nemcsak szorosabb viszonyba kívánt lépni magyar vevőivel, hanem feladatává tüzte ki, hogy oly gyártmányt szállítson, amely hazai nyersanyagból készül. — A kereskedelmi miniszter ur ó nagyméltósága az 1899. évben látogatásával tüntette ki a kassai gyárat és a m. kir. minisztérium az 1899. évi szeptember 30-án kelt 12041. számú rendeletével megengedte a Franck-féle kassai gyárnak, hogy készítményein a magyar címet használhassa.

Az a vezérelvből kiindulva, hogy a több mint 300 munkásának az egészségét és testi épességét példás renddel, tisztasággal és pontossággal biztosítsa, a jó és szorgalmas munkásnak megfelelő és állandó, elégedett megélhetést biztosító keresetet nyújtson, elérjék a munkaadók és munkások között a legörvendetesebb érdek összhangot, amelynek a jövőben való fennállásáról a vezetőség gondoskodása és figyelmessége kezkeskedik.

A Franck Henr. Fiai cég e sikeres tevékenysége nem kis mértékben járult hozzá az egész monarchia pótkávéiparának jelenlegi kielégítő állásához, mindenekelött azzal, hogy oly terméket hozott a piacra, amelynek jószágát mostan csak ezer tapasztalt háziasszony dicséri.

Miután a nyersanyag beszerzésére nézve a hazánkban termelt cikória még mindig nem elegendő, a gyár részben még a külföldre, nevezetesen Németországra, Hollandiára és Belgiumra is van utalva. — A kassai gyár képes a belföldi szükségletet nemcsak teljes mértékben fedezni, hanem még Galiciába, Bukovinába és Sziléziába is tetszőlegesen szállítja gyártmányait, de még Oroszországba is egy keveset.

Hogy mennyiben emelte a mezőgazdaságot a pótkávéipar fejlődése: arról volt már szó — ezuttal a mezőgazdaságnak egyik legfontosabb termékére a tejfogyasztásra — legyen még utalva: a tejnek termelését, t. i. az olcsó pótkávé bevezetésével tudták a tejjgazdaságot emelni.

Hazánk lakosságának azokban a rétegekben, hol a kávé magas ára következtében eddig még nem igen tudták bevezetni, a tejskávé a Franck-féle pótkávé hozzáadásával mindig új híveket szerez magának, minak folytán a tejfogyasztás is folytonosan emelkedik; de még az Alduna országában is, hol a török fekete kávé általánosságban isszák, a Franck-féle pótkávé bevezetése által a tejskávéval folyton új hívekre lehetne szert tenni, ha a bevitali vámpok nem lennének oly túlságosan magasak.

Emellett figyelembe kell venni még egy pontot, amelynek anyagi értéke nem becsülhető egy könnyen meg, kulturális jelentősége azonban, nem magasra emelhető.

A tejskávének előnyomulásával a pá-

linka, amely hazánknak sok vidéken a szegény emberek rendes reggelije, mindig jobban kiszorítottatik és ennek helyébe a táplálkozásra szükséges produktum, a tejskávé: — a tej lép.

Szívből kívánjuk, hogy a Franck féle nagyszabású hazai gyárállalat prosperáljon és hogy a fogyasztó közönség azt megfelelő támogatásban részesítse, hogy a magyar iparnak tekintélyt és hazánknak anyagi hasznot hozhasson.

Rogány-Csarnok.

Fej vagy irás.

A „Debreczen” számára írta: Hollósi Sándor.

(Folyt. és vége.)

Körnei a szívembe vájtak, esőket lehelő pici szája a véretem szivta, de azért boldog voltam, nagyon boldog. Mosolyogtok?... Igazatok van! Hazudtam! Mert azért mégis csak pokol volt az életem s hőhéraim megtestesült vágyak, melyek boszút álltak boldogságomon. Kacagjatok hát, de egyben szánakozzatok is rajtam, aki feláldoztam álmaimat a gyilkos valóságért.

— Cimbora, valid bé, hogy te már sokat ittál!

— Igen! fenéig ittam a keserűség méregpoharát! De azért józan vagyok, józabb mint valaha! Oh ti nem értitek az én beszédemet. Ti nem tudjátok, hogy a diós szent lovagkor bűbájos varázsa megígérte lelkem s alkotni vágytam olyan korzakot. Szerelmet lehelő csókös éjszakák cím varázsolták epedő apródok örök, szent szerelmét s csatába induló dalás leventék hófehér mátkáját, lovagvár tündérét.

Oh volt nekem is hófehér Madonnám! Megtettem istennőmnek és mély hódolattal borultam lábai elé. S egy napon arra ébredtem, hogy mindennek vége van! Megtört szívvel láttam, hogy az én királykisasszonyom nem királykisasszony, s az oltár, melyen osengő bongó rímekbe szóttem édes nevét, porbadólt és maga alá temette lelkemnek álmaikat! Mert a leány, a kinek glóriát fontam fehér homlokára, „nem volt már leány!” Lelkében, melyről azt hittem, hogy az égi üdv tanyája orgiát tít a bűn és kárhozat! S ezért a bűnös leányért áldoztam fel szerelmes álmaimat, ezért tettem el ifjúságomat, hogy most, a szörnyű ébredés után megátkozzam az óhajtott, valóra vált percet, melyért küzdöttem egy hosszú életen!

Oh egyszer csak egyszer regélhetnék még fehér szerelemről, csak egyszer nézhetnék még megvetés nélkül szép leányszemekbe.

De hiába, nincs már nekem álomom, nincsen ideálom s nem is lesz soha!

Nos, nem kacagtok? Sirjatok hát de ne sajnáljatok, mert nem érdemlem meg!

— Hogyan?

— Mondom, ne sajnáljatok, megérdemteltem soromat, mert kockára dobtam boldogságomat!

— Nem értjük!

— Fogadtam és nyertem! Oh, ha vesztetem volna, ma boldog lehetnék, miként ti, s nem kellene várnom az óhajtott halált.

Mert érzem már a halál eszontkezt szívemre nehezéni, de nem félek tőle... Mit meredtek úgy rám? Nem értitek ugy-e? No hát ne is értsétek meg!

— De hát mit fogadtál?

— Mit? Hogy megváltom ezt a bűnös világot és igaz embert teremtem isten képe. Vagy nem éppen ilyen világfelforgató örültség volt binni egy leányban, aki már nem is volt leány. Hahaha! Igyunk! Eljén az agybutító mámor, a szerelem!

A szabad szerelmem!

— A szabad... sze... ra... lem!

... Irás volt; miért nem inkább fej?

Gyárosok kereskedők, iparosok részére szükséges kliék előállítását elvállalja

Hajnal Gyula

Debrecen, Piac-u 9.
A kliék nyomó képeségéért jótállás-vállalatik. — Telefon 412.

Magyar államvasutak menetrendje.

Debrecenből indul:

		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6	55
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	25
m. á. vasúttól —	reggel	5	35
vásártérről —	reggel	5	44
m. á. vasúttól —	d. e.	8	09
H.-Bössörmény —	d. e.	8	18
B.-Sz. Mihály —	d. u.	11	11
felé —	d. u.	11	20
m. á. vasúttól —	d. u.	4	24
vásártérről —	d. u.	4	47
m. á. vasúttól —	este	7	—
vásártérről —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól —	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	58
O.-Köcs — Polgár felé m. á. v.-tól —	d. u.	4	58
O.-Köcs — Polgár felé vásártérről —	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — — —	d. u.	4	51

Bpestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35

Budapestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 28 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (személyvonat) —	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	9	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	48
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	48
Szatmár — M.-Sziget felől — — —	d. u.	4	12
Csak M.-Sziget felől — — —	este	10	11
Szatmár felől — — —	este	6	40
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11	31
vásártérről —	reggel	7	33
B.-Sz. Mihály —	d. e.	7	40
H.-Bössörmény —	este	6	22
felől —	este	6	28
vásártérről —	d. u.	8	29
vásártérről —	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúttól —	d. u.	7	54
O.-Köcs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Köcs — Polgár felől vás. hoz.	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől — — —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől — — —	d. u.	8	13

Debrecen 1906 1906

1906. október 23.

DEBRECEN

7

Mosóáru-különlegességek.

Hazai és cosmanosi jó mosó barketek, Flanel, bárson-flanel és szövött minőségekben, Fehér piké és sinór barketek.

óriási választékban

Félig kész, kiszabott, batizt, selyem, tüll és applikált finomabb ruhákból

állandó nagyválaszték,

jutányos szabott árakhoz.

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyegáruház.

Kirakataink állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel. 432-x-40

Forman
nátha
ellen
Szelencze ára
40 fillér

Minden gyógyszerben kapható!
Hatása meglepő, s kezdődő bajnál ugyszólván elmaradhatlan.

516-7-2.

Legújabb találmány!

Osztr. szabad. bej.

Mindenki maga gyártja a köveket!

Cement-, fal-, kő forma

teljesen felszerelve csak 36 korona

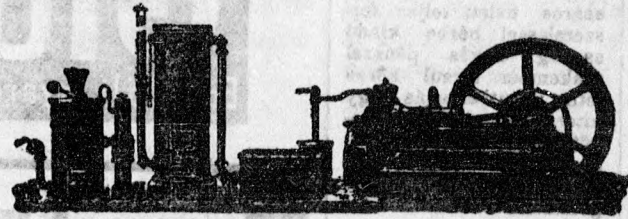
Egy munkás egy-formával naponta 1500 követ készít. Pléhalj nem szükséges. Ez a forma különösen alkalmas swemm kövek gyártása, Brosurák ingyen és bérmentve.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rf. D. K.

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podmanicky-u. 18.

Ajánlja elsőrendűnek elismert legújabb szerkezeű szivógáz-generatoros motoralt 345-76-11.

Üzemköltség iránként és lóerőnként 1 1/2-2 1/2-fillér. Ant-racit, faszén, vagy foksz tüzelésre egyaránt alkalmas.

Legmesszebb menő szavatoss
Elsőrendű, erőmeziák.
Kedvező fizetési feltételek.

Benzin Motorok és lokomobilok szolid kivitelben.

Költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk!

16-20

rikkancs kiabálja

hogya

DEBRECZEN

esti kiadás.

Hirdetésekre

legalkalmasabb és legmegbízhatóbb. Biztos eredmény.

Kiadóhivatal: Piac-utca 9. — Telefon szám 412.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szög 30 fillér, minden további szög 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

A valódi Verge

egészségi papírból készült szivarka hüvelyek főiskolára Merki Ferencnél van Fűvészkeret u. 14 100 db. Tiszti hüvely 10 kr. King 8 kr. Rákóczy 12 kr. Progress 10 kr. Ambre 12 kr. Jamine hüvely 8 kr 100 kiló vágott száraz csőtőgyfa 1 frt. házhoz szállítva. Telefon 874. 501-10-2.

Elveszett

egy Flocki névre hallgató vörösbarna szőrű daxli. A megtaláló illő jutalomban részesül. Trigárszky Emilnél Hunyadi utca 13. 529-2-2.

Batthyány utca

9. sz. s. néhai Nemes Kálmán ur házában az utcai lakosztály 6 szoba konyha kamara fürdő és cseléd szoba jó ivó vizű vízvezeték és a szükséges mellék helyiségek f. év november hó 1-ére kiadó. Feltételek alulírott nál meg tudhatók. Dr. Irinyi István ügyvéd Debrecen Arany János-u. 4 sz. 520-3-2.

Eladó

a város közelében a vámspércsi köves ut mentén, 5 hold föld, szőlő telepítésre igen alkalmas, egészben vagy holdanként közvetlen a Schaff János ur szőlőtelepével szemben. Ertekezhetni lehet Hüse Jánosnál Bocskai tér. 512-1-1.

Rajzolók

kik a karikatúra rajzolásban jártasak vagy fénykép után vonalkás rajzolatot elvállalának biztos jövedelemre tehetnek szert, ha jelentkeznek a „Debrecen” kiadóhivatalában d. e. 8-10-ig d. u. 2-3 ig.

Vidéken

Debrecenhez közel fekvő mező városban, egy jó forgalmu hentes és mészáros üzlet; teljes felszereléssel bérbe kiadó esetleg kevés pénzzel szakember társul keres tetik. Vasuti állomás Nagy kiterjedésű üzleti összeköttetés és nagy vevő község már megvan teremtve. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Francia,

német, esetleg román nyelvekből tanítványi keres két jogász. Információ a kiadóhivatalban.

50 szál

szép akáca eladó Pacsirta utca 42 szám alatt. 528-1-1.

Ferencz József

uton, 50 öl hosszú, 1884. négyzetű területű újkeri szőlő egy darabban, vagy 5 házhelyre osztva eladó. Vasutmentelti fekvésénél fogva fete. epnek vagy gyárterületnek is alkalmas. — Nyomató-utca 7. számú ház eladó. — Érkekezés: Dr. Kőrösi Kálmánnál Batthyány-utca 5. szám, 499-2-1.

Idősebb segéd

ki csemege szakmában teljesen avatott, alkalmazást talál. Csak első rendű erő küldje ajánlatát.

Förber Károly

Temesvár.

Őszi és Téli Kostüm szövetek

gyönyörű szép kivitelben

frt. 1.45

Bosznay J. és Társa

divatáruházában, 294-x-101

Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

Nincs többé buzaüszög!

Numa Dupuy és Társa

magpacz-a

használata mellett.

23 év óta nagy sikerrel használta ik a buzaüszög a kukorica korom és portüszög, az árpa, kab, burgonya megüszkösödése ellen. Egy csomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm.-hoz 26 fillér. Kevésbé értékes 451-s-3 utánzatoktól óvakodjunk.

Debrecenben kapható: Kontsek Géza, Májor Jenő, Komlóssy Lajos és Deutsch Albert és fia urak üzletében.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VII. Windmühlgasse 33.

Globin

a legjobb és legfinomabb

Czipó tisztítószer

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Ege.

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÈME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crème egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegy-szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztálanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdéséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényegesebb előnye, hogy higányi olmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-puder K 1.20, — Margit-fogpop 1 K. — Areviz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen**
gyógyszerész ARADON. 176-10-10

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jósa és Jóna drog. Steiner Manó, Mihalovits J., Muraközy László, Szilcz Ferenc gyógyszerárakban.

Tulipán-Padlófénymáz!
(Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymáz!
(Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymázt, mert

- A Tulipán-Padlófénymáz** az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymáz** tartós, rögtön száradó és tűkőrfényű gyönyörű zománczszal bir.
- A Tulipán-Padlófénymáz** vízzel mosható
- A Tulipán-Padlófénymáz** tetszetős nemzetiszintű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymáz** minden nagyobb fűszerkereskedésben és drogueriában kapható.

Viszontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklár Gyula és Társai

vegyészeti festék-, lakk- és kencegyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

275-5-5.